

Базові засади

Кластер ФайнийПродукт.UA (FineProduct.UA) об'єднує українських виробників аграрної та харчової продукції, які опікуються питаннями безпеки і якості продукції і беруть участь в системі сертифікації, яку розвивають галузеві асоціації – учасники кластеру Файний продукт.UA під егідою ГО "Аналітичний центр Аграрного союзу України".

Кластерна спільнота

До складу кластеру ФайнийПродукт.UA входять ГО "Аналітичний центр Аграрного союзу" – розробник концепції кластеру і методичного забезпечення системи галузевої сертифікації безпеки і якості продукції українського виробника, галузеві асоціації, які розробили принаймні один галузевий стандарт, гармонізований з множиною міжнародних стандартів, члени галузевих асоціацій - виробники аграрної та харчової продукції, які уклали договір з профільною галузевою асоціацією про участь у програмі стандартизації, ліцензовані фізичні та юридичні особи, які отримали ліцензії кластеру на здійснення освітньої, контрольної та консультативної діяльності.

Місія кластеру

Основною місією кластеру є забезпечення дотримання українськими виробниками – учасниками кластеру стандартів, гармонізованих з чинним законодавством України та ЄС, максимальною кількістю профільних міжнародних стандартів, кодексами усталеної практики та іншими профільними документами, які враховують останні наукові досягнення та дослідження.

Реалізація місії

Реалізація місії кластеру забезпечується тим, що галузеві асоціації розробляють профільні самоврядні стандарти безпечності і якості продукції, надаючи в чек-листі до стандарту вичерпну інформацію про те, як такий самоврядний документ гармонізований із всією множиною національних і міжнародних законодавчо-нормативних актів.

Відповідальність за якість самоврядних стандартів несе ГО "Аналітичний центр АСУ".

Дотримання стандартів з боку виробників забезпечується шляхом проведення низки освітніх заходів, наданням консультаційних послуг із приведення корпоративної документації виробника до вимог самоврядних стандартів і здійснення незалежного контролю у відповідності до процедур контролю, відповідальність за якість і відсутність корупційного потенціалу яких несе ГО "Аналітичний центр АСУ".

Внутрішня структура

Учасники кластеру об'єднані спільною концепцією, яка позначається об'єктом інтелектуальної власності - комерційним позначенням:

ФайнийПродукт.UA

FineProduct.UA

Загальне позначення структурується за напрямками діяльності кластеру, множина профільних стандартів у яких позначається об'єктами інтелектуальної власності - комерційними позначеннями:

ФайнийПродукт.UA М'ясо

FineProduct.UA Meat

ФайнийПродукт.UA Молоко

FineProduct.UA Dairy

ФайнийПродукт.UA Овочі

FineProduct.UA Vegetable

ФайнийПродукт.UA Фрукти

FineProduct.UA Fruit

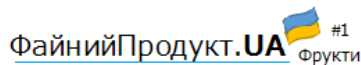
ФайнийПродукт.UA Гриби

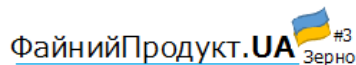
FineProduct.UA Mushroom

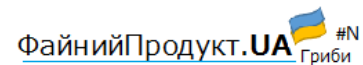
ФайнийПродукт.UA Зерно

FineProduct.UA Grain

Відповідність продукту конкретному стандарту позначається номером, присвоєним стандарту у переліку стандартів за напрямками, наприклад:

 ФайнийПродукт.UA #1
Фрукти

 ФайнийПродукт.UA #3
Зерно

 ФайнийПродукт.UA #N
Гриби

Формат діяльності

Кластер ФайнийПродукт.UA існує переважно у віртуальній формі. Робоче спілкування відбувається через систему Trello.

Головною організацією кластеру є ГО "Аналітичний центр АСУ".

Стратегічним партнером та базовим майданчиком для підтримки діяльності кластеру є Торгово-промислова палата України.

Система стандартів кластеру ФайнийПродукт.UA підтримується мобільним додатком таким чином, що в будь-якій точці на телефоні можна отримати інформацію в максимально доступному вигляді про те, яким саме вимогам до безпечності та якості відповідає конкретний продукт, позначений конкретним маркуванням.

Нормативна основа діяльності кластеру формується у вигляді Кодексу ustalених практик, саморегулюваних процедур та регламентів кластеру ФайнийПродукт.UA

Економічний механізм

Основними активами кластеру ФайнийПродукт.UA є об'єкти інтелектуальної власності – нематеріальні активи, які обліковуються **на балансах юридичних осіб – учасників кластеру.**

Між собою учасники кластеру – розробники загальної методології, галузевих стандартів, організації і особи, які пройшли відповідне навчання і отримали ліцензії на здійснення освітньої та контрольної діяльності, взаємодіють на основі ліцензійних договорів. Підприємства – учасники кластеру мають стати учасниками **цільових програм стандартизації галузевих асоціацій** і укласти з ними відповідні договори.

Фінансування діяльності кластеру відбувається "знизу" – з боку підприємств – учасників кластеру, у **тому числі в рамках інвестиційних програм і проектів.**

Головна організація та стратегічний партнер кластеру залучають інвестицій у модернізацію технологічних циклів підприємств на основі галузевих стандартів та виведенням продукції на ринок та експорт.

Статус

Кластер ФайнийПродукт.УА на початкових стадіях формується як національний з перспективою перетворення на міжнародний.

Структура

Головна організація (рівень №1)

Головною організацією (ініціатором) кластеру ФайнийПродукт.УА є ГО "Аналітичний центр АСУ" (ГО АЦ АСУ). Йому в якості активів належить ідея, концепція і пов'язані з нею документи, а також комерційне найменування кластеру. Всі ці об'єкти створені авторами та/або авторськими колективами, які є їх власниками.

Функціонально ГО АЦ АСУ здійснює методологічне забезпечення, стратегічне управління діяльністю кластеру та здійснює його представницькі функції.

В рамках ГО АЦ АСУ діє Робоча група з розвитку саморегулювання в аграрному секторі, яка здійснює моніторинг діяльності кластеру і виконує функції дорадчого органу кластеру. До робочої групи входять керівник профільного підрозділу ТПП, керівники галузевих асоціацій. На засідання Робочої групи можуть запрошуватися ліцензіати організацій-членів кластеру (у сферах освіти, контролю, консультативної діяльності) та керівники підприємств-членів (рівень №5) організацій-членів (рівень №3) кластеру.

ГО АЦ АСУ веде діяльність переважно у віртуальному просторі: адмініструє систему робочої комунікації Трелло, формує і розміщує в ній методичні матеріали та документи із стратегічного управління кластером, наглядає за операційною діяльністю організацій-членів кластеру, яка також ведеться через систему Трелло, веде реєстри організацій-учасників кластеру, у тому числі їх ліцензованих агентів, та підприємств-учасників кластеру, галузевих та горизонтальних стандартів (Кодекс ustalеної практики кластеру), здійснює управління доступом до інформаційних ресурсів кластеру, у тому числі адмініструє заборону на доступ у відповідності до вимог кластеру.

Стратегічний партнер (рівень №2)

Стратегічним партнером кластеру ФайнийПродукт.УА є Торгово-промислова палата України (ТПП).

Основною функцією ТПП є підтримка системи горизонтальних стандартів кластеру: сфери права, економіки, соціальних стандартів, екологічних вимог. Для розробки, перегляду та підтримки системи горизонтальних стандартів ТПП залучає у свою орбіту технічні комітети, які опікуються питаннями стандартизації у відповідних напрямках. При необхідності ТПП створює профільні горизонтальні

та/або багатогалузеві лабораторії, які здійснюють проведення аналізів щодо параметрів, які є спільними для низки галузей.

ТПП підтримує діяльність кластеру у фізичному вимірі – всі публічні заходи кластеру здійснюються на майданчиках ТПП в центрі та у регіонах.

ТПП разом з ГО АЦ АСУ також виконує представницькі функції кластеру на національному та міжнародному рівнях.

Для забезпечення діяльності в рамках кластеру (затвердження документів усталеної практики кластеру як методичних напрацювань ТПП, проведення освітніх та інших публічних заходів, забезпечення розробки та підтримки горизонтальних стандартів та ін.) ТПП створює Центр безпечності та якості продукції, який, власне, і є членом кластеру ФайнийПродукт.УА. Роботу Центру очолює член авторського колективу Концепції кластеру ФайнийПродукт.УА Любов Нестиренко.

ТПП є власником активів кластеру в частині системи горизонтальних стандартів та пов'язаних з ними документів (навчальних курсів, методології здійснення контролю та ведення консультаційної діяльності тощо). Відповідні об'єкти права інтелектуальної власності належать авторам та/або авторським колективам.

ТПП виступає ліцензіаром щодо надання права фізичним і юридичним особам займатися діяльністю з обслуговування системи горизонтальних стандартів: проводити навчання, вести перевірки суб'єктів господарювання – членів ТПП, які є учасниками цільових програм Центру безпечності та якості продукції, надавати консультаційні послуги підприємствам із приведення їхньої діяльності у відповідність до вимог горизонтальних стандартів.

Центр безпечності та якості продукції ТПП формує та підтримує горизонтальні розділи Кодексу усталеної практики кластеру ФайнийПродукт.УА.

Галузеві асоціації (рівень №3)

Галузеві асоціації в кластері ФайнийПродукт.УА працюють на горизонтальному рівні. Вони розробляють і підтримують систему галузевих стандартів в своїх профільних сферах.

Галузеві асоціації залучають до роботи технічні комітети, робота яких стосується діяльності підприємств відповідної галузі. Галузеві асоціації можуть створювати у своїй орбіті профільні лабораторії для проведення аналізів або користуватися пропозиціями щодо послуг з проведення аналізів, які існують на ринку.

Галузеві асоціації формують та підтримують свої розділи в Кодексі усталеної практики кластеру ФайнийПродукт.УА.

Галузеві асоціації є власниками активів кластеру в частині системи профільних галузевих стандартів і пов'язаних з ними об'єктів права інтелектуальної власності (навчальні курси, методологія здійснення контролю, процедура для консультаційної

діяльності тощо). Відповідні об'єкти права інтелектуальної власності належать їх авторам та/або авторським колективам.

Галузеві асоціації виступають ліцензіарами, надаючи ліцензії фізичним і юридичним особам на здійснення діяльності з обслуговування системи профільних галузевих стандартів: навчання, перевірка суб'єктів господарювання (членів галузевої асоціації – учасників цільових програм стандартизації), консультування підприємств щодо приведення їхніх виробничих процесів у відповідність до галузевих стандартів. Ліцензування відбувається у відповідності до процедур кластеру, які гарантують високий професіоналізм і неупередженість діяльності ліцензіатів.

Для того, щоб стати учасником кластеру, галузева асоціація має визнати концепцію кластеру ФайнийПродукт.УА. (відповідно до процедури входження до кластеру) і підписати Меморандум про визнання концепції, цінностей і корпоративної культури кластеру ФайнийПродукт.УА.

Всі свої публічні та освітні заходи галузева асоціація має проводити на майданчиках ТПП в центрі та у регіонах.

Ліцензіати (рівень №4)

Власники горизонтальних та вертикальних стандартів можуть самі здійснювати діяльність з обслуговування таких стандартів: навчати підприємства щодо змісту стандартів і шляхів їх імплементації у виробничі процеси, здійснювати контроль за дотримання стандартів на підприємствах (за їхньою згодою та у відповідності до процедур прозорого, об'єктивного та незалежного контролю), надавати консультації безпосередньо на підприємствах щодо проведення виробничої діяльності у відповідність до стандартів.

Однак великі обсяги робіт в межах галузі та обмежений ресурс галузевих асоціацій можуть вимагати делегування функцій з обслуговування стандартів іншим виконавцям. Це здійснюється на основі ліцензій, які видаються власниками стандартів профільним особам і організаціям у відповідності до встановлених умов неупередженості та професіоналізму кластеру.

Ліцензіаром у сфері обслуговування горизонтальних стандартів є Центр безпечності та якості продукції ТПП, ліцензіаром у сфері обслуговування галузевих стандартів – профільні галузеві асоціації.

Підприємства (рівень №5)

Базовим рівнем кластеру ФайнийПродукт.УА є підприємства – виробники аграрної і харчової продукції.

Для того, щоб стати учасником кластеру і мати право ставити на свою продукцію відповідні позначки кластеру, підприємство має, по-перше, визнати концепцію

кластеру ФайнийПродукт.УА і підписати відповідний меморандум, по-друге, стати членом відповідної галузевої асоціації та/або ТПП, по-третє, брати участь в діяльності цільової програми із стандартизації галузевої асоціації та/або цільової програми із стандартизації за горизонтальним напрямом Центру безпеки та якості продукції ТПП.

Договірні відносини

Базовим юридичним документом кластеру є Меморандум про визнання концепції, цінностей і корпоративної культури кластеру, який підписують всі учасники кластеру (без винятку). Перед підписанням Меморандуму учасники кластеру мають пройти навчання щодо змісту діяльності кластеру, його структури, вимог до учасників, документації, системи цінностей і корпоративної культури кластеру, скласти іспит і періодично підтверджувати кваліфікацію. Після підписання меморандуму учасник кластеру отримує право називатися кандидатом у члени кластеру (членом кластеру учасник стає після отримання ліцензій та/або підписання договорів та інших встановлених документів).

Головна організація (ГО АУ АСУ) і стратегічний партнер (Центр безпеки та якості продукції ТПП) підписують між собою Договір про стратегічне партнерство, в якому визначають рамкові умови діяльності кластеру у фізичному вимірі. Головна організація при цьому діє на основі Положення про робочу групу з розвитку галузевого саморегулювання в аграрному секторі, стратегічний партнер – на основі Положення про Центр безпеки та якості продукції ТПП. Центр безпеки та якості продукції ТПП є ліцензіатом ГО АУ АСУ в частині формування, підтримки та перегляду галузевих стандартів, методології проведення освітніх заходів щодо горизонтальних стандартів, здійснення незалежного контролю, ведення консультаційної діяльності із запровадження горизонтальних стандартів у діяльність підприємств різних галузей аграрного і харчового сектору національної економіки України. Умови щодо ліцензування діяльності з підтримки системи галузевих стандартів є частиною Договору про стратегічне партнерство між ГО АЦ АСУ та Центр безпеки та якості продукції ТПП.

Галузеві асоціації є ліцензіатами ГО АЦ АСУ: на основі Ліцензійних договорів про передачу методології галузевої стандартизації вони отримують документовані процедури формування, підтримки та перегляду галузевих стандартів, методологію проведення освітніх заходів щодо галузевих стандартів, здійснення незалежного контролю, ведення консультаційної діяльності. Галузеві стандарти і процедури на їхнє обслуговування мають сертифікуватися ліцензіаром. В ліцензійному договорі також міститься інформація про взаємодію у віртуальному просторі і, зокрема, підтримку галузевих стандартів у складі Кодексу усталеної практики кластеру ФайнийПродукт.УА.

В свою чергу, галузеві асоціації підписують Договори про партнерство з ТПП (в особі керівника Центру безпеності та якості продукції), в яких визначають умови своєї взаємодії відповідно до концепції кластеру, зокрема, щодо залучення підприємств-членів галузевих асоціацій до запровадження горизонтальних стандартів та проведення заходів галузевої асоціації на майданчиках ТПП в центрі та у регіонах.

Члени кластеру, які працюють на галузевих та горизонтальному рівнях, надають право займатися обслуговування стандартів (навчання, контроль, консультування) фізичним та юридичним особам на основі Ліцензій на право здійснення профільної діяльності. Ліцензії видаються після проходження навчання та складання іспиту і вимагають звітування та періодичного підвищення кваліфікації.

Галузеві підприємства можуть стати членами кластеру лише за умови членства в профільній галузевій асоціації та/або в ТПП. Члени кластеру в обов'язковому порядку мають бути учасниками цільової програми галузевої асоціації із стандартизації, (подати Заяву про участь у цільовій програмі та сплачувати визначені нею кошти), та/або укласти Договір на надання пакету послуг із стандартизації щодо окремих аспектів множини горизонтальних питань з ТПП (в особі Центру безпеності та якості продукції ТПП).

Нормативна документація кластеру

Основним нормативним документом кластеру ФайнийПродукт.UA є Кодекс усталеної практики Міжнародного кластеру ФайнийПродукт.UA, до складу якого, входить структуровані множини галузевих та горизонтальних самоврядних стандартів.

Кодекс усталеної практики Міжнародного кластеру ФайнийПродукт.UA разом з реєстрами сертифікованих підприємств і організацій – кандидатів в учасники та учасників кластеру, сертифікованої у відповідності до конкретних стандартів продукції існують у віртуальному вимірі і підтримуються ГО АЦ АСУ.

Галузеві стандарти підтримують профільні організації, множину горизонтальних стандартів – Центр безпеності та якості продукції ТПП у відповідності до вимог методичних документів головної організації – ГО АЦ АСУ.

Функціонування кластеру

Переважає більшість управлінських операцій кластеру ФайнийПродукт.UA здійснюється дистанційно на основі спеціалізованого програмного забезпечення.

Розробником технічного завдання на підтримку функціонування кластеру ФайнийПродукт.UA є авторський колектив, який працює в орбіті ГО АЦ АСУ на основі Положення про Робочу групу з розвитку саморегулювання в аграрному секторі.

Структурна схема

